

دھوک پئىدې شورشەكا وەرگۈرانى ىه (بەدل رەقۇي) وەك نمونە... حەمىد گرافى

ئەز ژ ھەوھەشىرەم ئەگەر ئەز بىزىم ئەز ئىك ژوان شاڭىرىن ئەۋىن ب
چاقەكى تەزى و ھەزى دنىرىتە بەرھەمى ۋى پئىشەنگى و رۆلى وى يى ھەرە
گرنگ، دەگۈھەسەن و وەرگۈران و دانەنەسەن ئەدەپى كوردىدا بۇ مەلتىن
بىانى، زىدەبارى مانا شۇىن تېلىن وى يىن زىرىن ل سەرتىباھەكا ھوزانىن
نازاك و خوناڭ گرتى. ژېھەر بەرەۋام ھەقپېيىنى عەشقى پېيىن جوان دكت و
دەرگەھىن دلان دقۇتىت، ب دەربېرىنەكا سادە، شىوازەكى قوتايى، دارشتنەكا
لېكىدابى و ھەستەكى دۇزار سەرەددەر بىيى دەگەل ھوازانان دكت و ب ئەزمانى خوه يى
شىعرى، نېقشىكى ھزرىن خۆ يىن ئاراستەكەر ئاراستەمى ژانىن خەلکەكى و ئەوا
دەلىن واندا دەزەنلىت كرييە بەرۋەك و ژ مىنبەرا خەرىبىيى و عەشقى خوه يى بى
سەنور دەست پئىكىرىھ و دل و خامى خوه دايە مەلتى و ئازادبۇون ب ھەمى رەنگ و
چەقىن خۇقە كرىھ رىكاكا ژىان و بەختەورىي. پاقزىيە ئارمانجى و شىوازى وى
ئى كارتىكەر دنۋىسىن و وەرگۈرانا ھوازانان دا، ھەلىنىن عەشقى دەلىن
ھوزانقان و ئەدەب دوستان دا دايىنە چىكىن و شىوازەكى نۆى دايە ھوزانى و
كىرىيە پەرتەكەن نانى دەدەقى كەمسى بىرسى دا ئەۋى دلى وى بۇ عەشقى و ئازادىي و
پاشەرۋەزەكە باشتىر و خوشتر دەزەنلىت. چ ناكوكى تىدا نىنە ئەگەر بىزىم
ھوزانىن رەقۇي سىمفون يىن موزىلەنە خوىندىغان ھەست ب سەما پەيىغان
دكت دەمى دخوىنىت، و ب ھۆستاكارىمەكا جوان و ئەندازى ارىيەكە سەركەفتىيەن
ھزر و شىواز و ناھەرۋەكە ھوزانى و ناخى ھوزانقانى دەگۈھەزىت و
وەردەگەرلىت، دەمى خوىندەغان ھوزانىن وى يىن وەرگۈرائى دخوىنىت،
دزاڭىت كاتا چ راددەن خوه دەگەل ھوزانى ھەقىر دكت و بىزافى دكت ب پىچەكە
سەرەددەرىي دەگەل ھوزانى ب ژىبرىنى و دزى دەكىن دا دا روویمەكى جوانلىرى
گۈنجايىت بەدەتە ھوزانى، ژېھەر ب زمانى عمرەبى دەولەمەندىر و كەفنتە دېلىاقي
پېيىت ھەف واتا و ھەقىركرنا پېيىغاندا ژى بەرفەھەترە. دەمى ئەم ھوزانىن
وەرگۈرائى ب ھەر دو تىكىستا يىن كوردى و عمرەبى دخوىنىن، ئەم ھىنگى
دزاڭى كەمەك جاران رەقۇرخەمىلا ھوزانقانى دەركەفتىيە و جار ب
زى دەكىن و جار ب ژىبرىنى وەك مە گوتى و كەتى يە بەر جوانىيە ھوزانى و
بىزاف كرىھ موزىكەك و سەلىقەمىمەكا چىر و پېر تر ژ لايى واتە و وئىنلىقە ب
دەتى، ئەقە ژى وى چەندى رادگەھىنىت كو (رەقۇ) ئى شارەزايىمەكا باش دەھەردو
زماناندە ھەيە و ئەم ھۆزمان كوردى و عمرەبى ئان ب ھەر ئەزمانەكى دىيىن
بىانى بىت ئەۋى تىدا مەلەقان. بىاستى پېتى ئەم پەرتۇوكال سەرەقەلان
ھاتىيە دابەشكەن ل رۆزى خەلاتكەن و رىزگەرتتا وى، ئەز ژى ئىك ژ وان
ئامادەبۇى ئان بوم و ئەم ىرۇز ژى جەن دلخوشىيە ماھەمى ئان بۇ كۆ ئىكى وەكى
رەقۇيى بەتە خەلاتكەن و رىزگەرتتا كەمسىن خزمەتا چاندا كوردى دكىن ب بىتە
رسە و كەمسى ھەزى ژى نەتىتە بى باركەن، دوورى بىاڭ و بازنى
ئىنتىماي اسەي. دا بەتە سەرە مشار و خەتكەن خۆ و ب پەنك و پانىي

دەقەکى مەزىن بىزىم، پىشتى من تىكىستىن ژىدەر و وەرگىرايى بەراوردىرىن، ئەز كەفتەمە گىلەشۈكە ھزران و من زانى كا چەند زەممەت پېيۋە هاتىبىن و ھندەك ھوزان سەرىك و بنىك كرىنە تا كو بشىت و ئىنەيەكى شىعرى بىدەتى، ئا سەرى رى ئەھەنگەر ئەم وان شىعران ھندەكان ژى ب دە وەرگىران ل سەر دەستى وەرگىرەكى ھۆستاكار دبىاھنى وەرگىرانىدا بۇ زمانى كەمانچى، ئەز دوى باوەرەدا مە ئەھەنگ ھوزانقا خوه نانىاسىت، ژېمەر كو رەقۇيى مەلەقان دەمرى اشىعرىدا كراسەمەكى نۇو و مەكىاجەكى بۇوكانىيى بىيى كرىيە بەر وى ھوزانىا ھەزار و بەرگ درىايى. بەلىي ب مخابنى ۋە دبىزىم، بۇ مە دىاربۇو كو ھەرىما كوردىستانى گەرنگىيى نا دەتە وەرگىرانى و بىاھىنەن وى، ئەوا ژى دبىزىن تىن ناھىيەن و ناسنافەكى مەزىن و ۋالاھە و زەمىنى پىىدەقى ژى بۇ نادىتە خۆشكەن و بتايىبەت ئەم وەك پارىزگەھا دەھوكى نەشىيىن چ بەراوردىيىا ل گەل چ جەھان بىن و ئەم نەشىيىن ھەر بەحسى پەرتۈوكىن وەرگىرايى بىن ژ ئالىيى جور و چەندىيى ۋە. بەرى رىزگاركەن ئەلەكىشا چاپكەن ئەبىوو ئەقىرۇ مە چاپخانىن ئازاد و سەربەخwoo ھەنە، بەلىي مەلەكىشا كەمترەخەمەيى ھەمە، دەقى چەرى و پېرىيىا مالداريىا دەستەتىن دەستەلاتىدا ھەمە، نەشىايە بىاھىيەن چەزىندان وەرگىران و چاپكەن ئەپىش بىئىخىت و ئەق پەرتۈوكىن ھاتىنە وەرگىران و چاپكەن دەھر بىاھەكى دا، زۆرىنا وان بزاھىن كەمسۈكى بۇونە و پىشىتەقانى و خورتكەنە وى زۆر لاواز بۇويە و ئەم وەشانىن سنوردار ئەمە ئەنۋەن كەمەتىيىا نەنەسىرەن كوردىتايى دەھوكى ل چاپى دەت زۆر دەكىمن و ژوان كەمسىن دەبازنى وىدا دەرناكەقىت و ل سەر ھندەك دەمەن دى ژى، ھەما بەس ھندەكان خوه دەعەنەمەكا واندا ددىت و ھندەكىن دى ژى گازى درادەلان.

گۇۋارا چاقدىر زەمارە (103)